

[Ulrich.]

statsøkonomiske Fordele, det kunde have at udstykke Jord. Det ærede Medlem maa jo vide, at vi fra vor Side lige saa vel som det ærede Medlem er Tilhængere af en fornuftig Udstykning af Jord; det har vi mangfoldige Gange udtalt, og vi har yderligere præciseret det ved selv at fremsætte meget vidtgaaende Forslag, som efter vor Mening paa en bedre Maade end den, Socialdemokratiet foreslaar, vilde kunne løse hele dette Spørgsmaal. Derfor er det ærede Medlems Meddelelse om og Forklaring af, hvilke Herligheder der kunde opstaa ved at udstykke et Areal paa 700 Tdr. Land, i og for sig ganske overflødig.

Dette at udstykke et Areal paa 700 Tdr. Land kan blive en statsøkonomisk Fordel, og det kan blive det modsatte; det afhænger ganske af, hvilket Udbytte disse 700 Tdr. Land gav, forud for at de blev udstykket, og hvilket Udbytte de kommer til at give, efter at de er blevet udstykket, og det afhænger igen af, hvilke Mennesker der havde Jorden forud, og hvilke der faar den bagefter. Derfor skal jeg ganske lade dette ligge, thi det vilde føre for vidt at komme ind derpaa — det kunde jo føre til dagelange Diskussioner, dersom man skulde ind paa denne Side af Sagen.

Det ærede Medlem kom med en Udtalelse om, at det var et nationaløkonomisk Tab, naar man efter at have uddannet sin Ungdom lod denne Ungdom udvandre til Udlandet. Der kan selvfølgelig være noget rigtigt i denne Betragtning, og der kan ogsaa være noget galt. Thi man maa jo tage i Betragtning, om man, efter at have uddannet det unge Menneske, bibragt ham al den Viden, som er nødvendig for at gøre ham til en nyttig Samfundsborger, saa har Brug for ham, i det Øjeblik han er i Stand til at gaa ud i Arbejdet; har man ikke Brug for ham, men derimod maa underholde ham ved at give ham Understøttelse til at leve for, turde det maaske alligevel være mere nationaløkonomisk rigtigt at lade denne Mand rejse ud, yderligere berige sig med Erfaring og saa komme hjem igen og berige sit Land med den Erfaring, han har høstet. Men dette er jo ogsaa et meget stort Spørgsmaal, som det vilde føre meget for vidt at komme ind paa. Om det gælder ligeledes, at man vil kunne tale om det i meget lang Tid, og der vil selvfølgelig være mange forskellige Opfattelser og Meninger om denne Sag, men jeg mener, at min ganske kort fremsatte Betragtning her lige saa

fuldt kunde være rigtig som den af det ærede Medlem fremsatte.

Saa kom det ærede Medlem ind paa Socialdemokratiets gamle Kæphest om Ekspropriationsbestemmelsens særlige Nødvendighed for at fremskaffe Tillægsjord til de mindre Brug. Her er vi inde paa et Punkt, som er ganske overordentlig vanskeligt. Det ærede Medlem vil sikkert give mig Ret i, at den Jord, det kom til at dreje sig om, i 99 af 100 Tilfælde vilde være Bondejord, der skulde eksproprieres til disse mindre Brug; og saa er det altsaa det brændende Spørgsmaal, om det virkelig samfundsmæssigt set er berettiget at tage et Stykke Jord, som ligger inde ved Byen, fra et Bondebrug paa 30—40 Tdr. Land for at udvide et Husmandsbrug, der ligger inde ved Byen, fra 4 til 10 Tdr. Land.

Det er et Spørgsmaal, som det ærede Medlem sikkert ikke ret tør vove at gaa ud med i et offentligt Møde ude ved Landsbyerne, hvor dette Spørgsmaal er brændende. Og det er jo netop Sagen, at dersom disse smaa Brug vil have deres Tillægsjord og finde sig i, at Jorden ligger et Stykke fra Byen, ja, saa lader denne Sag sig ganske overordentlig let løse; men det er det, de Herrer ikke vil have, de vil have, at Husmændene skal have Jord, der ligger lige klos op ad deres eget Brug. (Olufson: Nej!). Jo, de vil, de har i alle Tilfælde villet det før. Om det ærede Medlem er gjort klog af Erfaring og vil ind paa en anden Vej, ligesom det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i saa mange Tilfælde, skulde det glæde mig at høre en Udtalelse derom af det ærede Medlem.

Saaдан har Forholdet i Virkeligheden været: de vilde have forbeholdt Husmændene, at de skulde have deres Jord liggende lige inde ved Byen, og saa kunde de fæle Bønder faa Lov til at køre længere ud i Landet og passe den Jord, der blev tildelt dem derude. Men jeg tror ikke, det kommer til at gaa, og derfor tror jeg ikke paa, at de Herrer faar Held til at faa gennemført denne Ekspropriationsbestemmelse.

Saa kom det ærede Medlem med en ganske morsom Bemærkning. Det er muligt, da jeg ikke hører saa skarpt, at jeg har hørt forkert, men i mine Øren lød det, som om det ærede Medlem i al Almindelighed ankede over, at Byerne skulde modtage denne Overbefolkning ude fra Landet, og samtidig bebredede Landboerne, at de i nogen Grad havde lært Børnebegrænsningens Kunst. Det strider jo fuldstændig mod hinanden, for dersom de er kedede af, at vi